Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 4 | JERSEY CITY and NEW YORK, | SATURDAY, JANUARY 6, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | СУБОТА, 6-го СІЧНЯ 1996 р. | Ч. 4. РІК CIII

„Хай колядує вільна Україна, Бо в ній сатрапа вже нема"

ЧУЖОЗЕМНІ ФІРМИ ВКЛАДАТИМУТЬ ФОНДИ В УКРАЇНСЬКІ ПІДПРИЄМСТВА

Київ (УНІАР). — Міністерство Економіки України та Аґенство міжнародного співробітництва та інвестицій уклали перелік першочергових промислових об'єднань для вкладення в них чужоземних капіталів.

За останніми даними, майже 400 великих закордонних фірм і концернів погодились вкласти свої фонди в будівництво і реконструкцію українських підприємств. Основні закордонні інвестиції спрямовуватимуться у підприємства паливної промисловости в Харківській, Полтавській і Львівській областях. Передбачено також розробку галузевого родовища „Одеське" в Чорному морі і значну реконструкцію діючих нафто-переробних заводів.

Відомі швайцарські фірми випрацювали програму розвитку і реконструкції підприємств енерґетики, хемічної та деяких інших галузей промисловости України. На це вже видано 5.5 млн. долярів. Плянується реконструкція системи опалу в Україні, однією з найгірших в Европі. Це дасть можливість значно заощадити паливо.

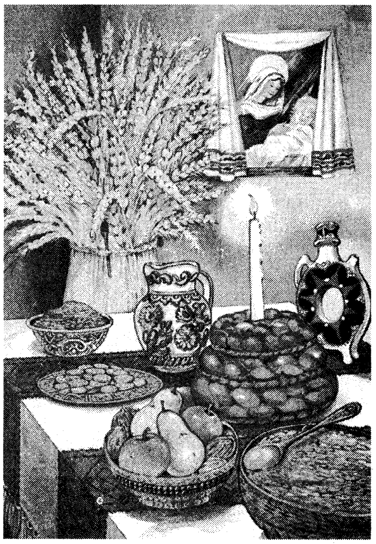
Депутати затурбовані станом науки

Київ (Р. Р.). — Тут напередодні нового року міжфракційне депутатське об'єднання „Наука України" оприлюднило заяву з вимогою пріоритетного розвитку наукових досліджень задля підвищення економічної ефективности.

Науковці пригадали, що свого часу Верховна Рада ухвалила рішення про необхідність фінансування науки в сумі 1.7 відс. від валового внутрішнього продукту. Передбачається пріоритетний розвиток науки і в програмі Президента та програмі дій Уряду, але в проєкті державного бюджету на 1996 рік на наукові дослідження заплановано всього 0.75 відс. валового продукту.

Тим часом стан науки досяг критичної межі, перериваються найперспективніші дослідження, виходять з ладу обладнання. Втрачаються цілі напрямки науки, а випускники університетів не йдуть до науково-дослідних інститутів і наука завмирає, пишуть автори документу. Вони вимагають врахувати це при плянуванні доходної частини бюджету і закликають депутатів домагатися виконання Урядом рішень парляменту щодо фінансування науки як одного із факторів виходу України з кризи.

„Ми переконані в тому, що пріоритетний розвиток науки і наукових дослідів, стимулювання науково-технічного проґресу дадуть змогу значно підвищити ефективність виробництва і збільшити об'єми валового внутрішнього продукту держави", — сказано у заяві.

Една Смит-Дейвіс: „Свята вечеря".

Наталка Турчманович

Різдво

Прийшло Різдво, засяла зірка в небі,
Кутя у мисці на столі, —
Дитя Святеє народилось,
Прославмо ж Бога на землі!

Нема безбожницького „раю",
Нехай наступить в світі мир!
Колядка радісна лунає,
Відлуння котиться до зір.

Нехай обійметься брат з братом,
Любов нехай долає зло,
Бо ж в Вифлеємі дивна новина —
Дитя Святе на світ прийшло.

Хай колядує вільна Україна,
Бо в ній сатрапа вже нема,
Хай прославляє Божу Матір,
Що в яслах Бога повила.

РОСТУТЬ БОРГИ КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

Париж. — Експерти Міжнародної організації економічного співробітництва і розвитку оприлюднили черговий звіт щодо збільшення зовнішніх боргів у світі.

Згідно зі звітом, борги країн, котрі раніше входили до складу совєтської імперії, до кінця 1994 року становили 90 блн. дол. Але найбільший зовнішній борг, 125 блн. дол., має Мехіко, далі йде Китай — 111 блн. Тільки за один 1994 рік зовнішній борг Китаю виріс майже на чверть.

Швидкими темпами ростуть зовнішні борги азіятських країн — Таїлянду, Кореї, Індонезії, Індії і Філіппін. На азіятський континент припадає майже половина приросту світової зовнішньої заборгованости країн, що розвиваються, який на кінець 1994 року загалом становив 1.7 блн. дол. Це на 10 відсотків більше, ніж у 1992 році, і є рекордовим приростом за всю сучасну історію.

Дещо уповільнилося (до 3 відсотків) зростання зовнішнього боргу латиноамериканських держав, однак вони зате вийшли далеко вперед в перечисленні зовнішнього боргу на душу населення (1,000 дол. у порівнянні з 250 дол. в Азії).

Серед країн-кредиторів перше місце посідає Японія: її кредити для країн, що розвиваються, передусім азіятських, досягнули 236 блн. дол. За Японією ідуть З'єднані Стейти Америки — 247 блн. і половину з них вкладено в економіки латиноамериканських країн. На третьому місці — Німеччина: 106 блн. дол., в тому числі 46 блн. дол. — для держав Східньої Европи. Франція надала 103 блн. дол. кредитів, однак її боржниками є головно країни Африки та Азії.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

З уваги на свято Різдва Христового за юліянським календарем, яке припадає на неділю, 7-го січня, Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті у понеділок, 8-го січня. Наступне число „Свободи" друкуватиметься у вівторок, 9-го січня, з датою середи. — Ред.

Б. ЄЛЬЦИН ПРИВІТАВ Л. КУЧМУ Й УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД

Київ (Р. Р.). — Президент України Леонід Кучма отримав телеграму від президента Росії Боріса Єльцина з новорічними привітаннями для Президента України і всього народу.

Згідно з інформацією пресової служби Президента України, Б. Єльцин висловив надію, що 1996 року у російсько-українських відносинах настане переломовий момент, почнеться інтеґраційний процес, справді дружнє партнерство, яке принесе позитивні результати.

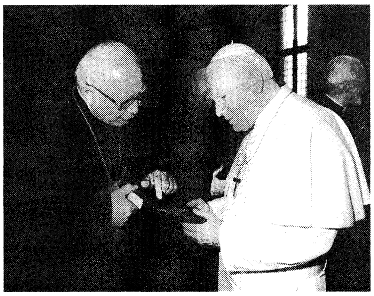
„Ми активізували політичний діялог, поширили правну базу двосторонніх зв'язків в економічній, гуманітарній і військовій сферах, поглиблюється взаємодія в міжнародних справах" — пише Б. Єльцин. На його думку, домовлення в Сочі створюють передумови для остаточного вреґулювання проблеми Чорноморської фльоти.

Народові України Б. Єльцин побажав благополуччя і процвітання, а її Президентові здоров'я і успіхів.

Вперше за чотири роки Українські Військово-Морські Сили отримали привітання від Російської балтійської фльоти, командування і моряки якої побажали українським морякам щасливого Нового року.

Ідуть великі приготування до ювілеїв

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Владика Михаїл Гринчишин, ЧНІ, апостольський Екзарх і член постійного Синоду, загостив лише на короткий час до ЗСА, щоб обговорити ряд питань, зв'язаних із підготовою великих святкувань у 1996 році, а це 400-ліття Берестейської та 350-ліття Ужгородської уній. Ми раді, що Владика Михаїл знайшов час відвідати редакцію „Свободи" та поінформувати про підготову цих ювілеїв, а через наш щоденник передати ці інформації широкому колі читачів.

Владика Михаїл Гринчишин передає Папі Іванові Павлові II збірку творів Митрополита А. Шептицького (фото Фелічі).

Отож довідуємося від нашого гостя, що урочисті відзначення цих дат, так важливих для Української Греко-Католицької Церкви вже розпочалися синодом в Римі в листопаді, в якому брав участь Папа Іван Павло II та виголосив відповідне слово до зібраних численних українських пастирів, звертаючи увагу на важливість ювілейних святкувань. У своєму слові, як інформує нас Владика Гринчишин, Папа звернув увагу на це, що вже опубліковано окремий апостольський лист, присвячений обом річницям, який в цілості передрукувала відома газета „Оссерваторе Романо" з 17-го листопада 1995 року. В цей спосіб цілий католицький світ є вже сьогодні свідомий, що в 1996 році припадає 400 років від часу, коли в Бересті над Бугом 16-го жовтня 1596 року урочисто проголошено з'єднання Київської Митрополії з Папою Климентієм VIII, а перед 350 роками 24-го квітня 1646 року в Ужгороді 63 священиків підписали акт об'єднання з Римом.

І тут Владика Михаїл пояснює нам, що так, як це було з ювілеєм Тисячоліття і тим разом головне міжнародне відзначення цих двох дат відбудеться в Римі і на це призначені вже є два дні — 6 і 7-го липня 1996 року з участю Папи Івана Павла II, усіх кардиналів, єпископів УГКЦ, патріярхів Східніх Церков, дипломатичного корпусу та інших визначних гостей.

Довідуємося також про намічену на ці святкування програму, що буде складатися із церковних відправ у залі св. Климентія, а відтак Папа Іван Павло II відправить Святу Літургію в базилиці св. Петра. Завершенням цих двох днів урочистостей буде великий концерт з участю найкращих сил. Владика Михаїл надіється, як і усі владики, що ці свят-

(Закінчення на стор. 10)

В. Перрі прибув в Україну

Київ (Р. Р.). — Сюди у четвер, 4-го січня, прибув міністер оборони ЗСА В. Перрі. Протягом двох днів він проведе переговори з представниками українського Уряду і візьме участь у зустрічі з міністрами оборони України і Росії Валерієм Шмаровим та Павлом Ґрачовим.

Американський міністер оборони виїхав з Вашінґтону 1-го січня з відвідинами до вісьмох країн Европи і Близького Сходу. У Києві В. Перрі зустрінеться з Президентом України Леонідом Кучмою, візьме участь у знищенні ракетної шахти, у церемонії передачі нового житлового будинку для українських військовослужбовців.

В Україні

ПОВІНЬ НА ЗАКАРПАТТІ СПАДАЄ

УЖГОРОД. — На Закарпатті поступово нормалізується ситуація. Як уже інформовано, у передноворічні дні сильні опади спричинили там повінь. Рівень води знизився майже на всіх річках краю і на сьогодні він не перевищує допустимої межі. Припинилися також дощі. Лише в деяких гірських районах падає невеликий сніг. У підтоплених місцях ведуться ремонтно-відновлювальні роботи. Ситуацію цілодобово контролюють місцеві органи влади та штаб цивільної оборони.

УКРАЇНА ОТРИМАЛА КРЕДИТ ВІД ЗСА

КИЇВ. — Пільговий кредит в сумі 20 млн. дол. ЗСА надали Україні на 25 років під 2.25 відс. річних. Кредит буде використано на закуп до 40,000 тонн соєвого шроту як бідкової додачі до тваринного корму, а також твердої пшениці для макаронного виробництва. Як повідомлено в американській амбасаді у Києві, це третій такий кредит для сільськогосподарського комплек-су, наданий Україні від ЗСА.

НОВИЙ МИТНИЙ ДОГОВІР

ХАРКІВ. — Пресова служба Державного комітету кордону України повідомила, що начальники штабів прикордонних військ України і Росії зустрілися в Харкові й підписали протокол про наміри організувати спільне прикордонно-митне контролювання в Азовському морі та Керченській затоці. Українська сторона внесе зміни і поправки до запропонованих російською стороною проєктів правних документів з питань визначення статусу цих зон.

В УКРАЇНІ ІСНУЄ СИЛЬНА ТІНЬОВА СИСТЕМА

КИЇВ. — Заступник генерального прокурора Ольга Колінько під час зустрічі з головами міських Рад сказала, що за чотири роки в Україні „створилася сильна тіньова система". Щоб її перемогти, зусиль самих лише правоохоронних органів недостаньо, вважає О. Колінько. На її думку необхідно зменшити або послабити джерело фінансування мафії, запровадивши тверду контролю грошових оборотів у державі. О. Колінько повідомила, що із наданої державної позики в сумі 5.3 трильйона карбованців, близько 3 трильйони карбованців незаконно переведено комерційним структурам. Прокуратура передала до суду протягом 1995 року 2,000 карних справ за порушення в економічній сфері.

ГРИВНЯ НЕ ЗА ГОРАМИ

КИЇВ. — 3-го січня на пресконференції в президентській Адміністрації перший асистент Президента Володимир Кузнєцов сказав, що цього року Україна введе гривню, якщо буде виконано три умови: не буде перевищено дефіциту бюджету, інфляція становитиме не більше як 40-50 відсотків та обсяги виробництва зростатимуть. Підвищення обсягів виробництва вже почалися в кінці минулого року.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 2-ГО СІЧНЯ, корпорація Ей-Ті-Ті повідомила про своє рішення елімінувати, досі найбільшу в історії підприємства кількість місць праці готуючись до сильної компетиції в комунікаційній індустрії. Впродовж наступних трьох років мають в пляні звільнити 40,000 працівників, що в загальному дорівнює 13 відсоткам всієї їхньої робочої сили. Всі ці заходи з приводу розподілу фірми Ей- Ті- Ті на три окремі компанії ще до кінця цього року. Найбільше з цього приводу потерпить Ню Джерзі, де знаходиться головна квартира корпорації, бо там буде звільнено 7,000 осіб. Хоча всі були готові на вже давніше заповіджені скорочення, то мало хто сподівався цього в такій кількості та в такому короткому часі.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД у найновішій серії своїх дієтичних рекомендацій вперше підтвердив, що споживання деякої кількости алькоголю є корисним для здоров'я. Крім того у згаданих рекомендаціях визнано також корисність для здоров'я веґетеріянської дієти та пропуху, але рівночасно остерігається людей не набирати ваги з віком. Одначе в принципі нові рекомендації звані „Дієтичні напрямні для американців", пропонують дуже мало змін, але дальше рекомендують малотовщеву дієту з великою кількістю вуглеводів — зернових продуктів, городини та садовини. Ці напрямні спільної комісії Департаментів сільсько-господарського і здоров'я та людських послуг перевіряються щоп'ять років.

У СВІТІ

ЯПОНІЯ ПОВІДОМИЛА про свою готовість збудувати в Китаї декілька фабрик для знешкодження хемічної зброї. Китайці давно хочуть позбутися величезних арсеналів хемічних бомб, які у 1945 році залишила у північносхідніх районах країни Квантунська армія. Японський уряд плянує в 1996 році провести з цього приводу докладні переговори з китайськими керівниками, а через два роки почати практичне здійснення проєкту, розрахованого на 10-15 років.

200 ЖІНОК-БОЙОВИКІВ тамільської терористичної організації „Тигри визволення Таміл-іляму" несподівано заатакували базу урядових військово-повітряних сил на півночі Срі Лянки. Військові летуни ледве спромоглися відбити напад. Одного з них убито, понад 10 поранено. Чи є жертви серед терористок, інформаційні аґентства не повідомляють. Тамільські сепаратисти у Срі Лянці вперше застосували жіночу формацію у боротьбі проти урядових військ.

У КИТАЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ Джаншi на кару смерти засуджено 10 осіб, причетних до грабежів і вбивств. Під час їхнього арешту знайдено зброю і багато награбованих коштовностей. За останні три місяці в Китаї засуджено на кару смерти понад сто осіб. Одним з напрямків організованої китайської злочинности є напади на громадян з Росії, які приїздять до Китаю з великими сумами грошей, щоб там закупити товари першої необхідности для перепродажу їх у Росії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Підсумки року в Україні

Минулий рік, за висловом прем'єр-міністра Євгена Марчука, ввійде в історію як перший рік стабілізації в Україні.

І справді ситуація на фінансовому і валютному ринку досить стабільна. Це викликало довір'я до реформ і валюта тепер залишається в Україні, що в свою чергу сприяє розвиткові інфраструктури фінансово-валютного ринку.

Однак великого поступу на шляху до реформ не зроблено. Крім того, навряд чи можна назвати справжнім успіхом припинення спаду виробництва. Точніше, зменшення цього спаду на одних підприємствах і зростання виробництва на інших, зокрема на сільсько-господарських підприємствах.

До позитивних факторів можна зарахувати прийняття програми дій Уряду, приборкання інфляції, стабілізацію курсу валют, початок обслуговування боргів тощо. Та від припинення спаду до зросту виробництва пройде чимало часу, оскільки земельні угіддя все ще перебувають у власності держави, нема національної валюти, немає конституції, не завершено реформування бюджетної системи. Оскільки ріст спостерігається переважно у виробництві сільсько-господарської продукції, то Президент Леонід Кучма заявив, що лідером у процесі виведення економіки України з кризи має стати агропромисловий комплекс, а держава допоможе йому, як основному товаровиробникові. Тобто здійснюватиме політику протекціонізму. Таким чином, колгоспи знову отримають допомогу. Однак допомогу ту отримає не конкретне господарство, а Міністерство Сільського Господарства. Таким чином, прихильники колгоспів залишаться задоволеними, а бажаючі стати фермерами ще довго матимуть труднощі з отриманням свого паю землі та виходом з колгоспів. Окрім тих, які це вже встигли зробити і працюють на власній чи винайміній землі. Але ці останні навряд чи отримають допомогу від Міністерства Сільського Господарства.

Проте поступовість у здійсненні земельної реформи має і свої переваги: працюючи в колективі, а розпоряджаючись продуктом своєї праці, люди поволі визріють, із їх середовища виокремляться найталановитіші господарі. Збереження колгоспів також якоюсь мірою стримає ріст кількости безробітних.

Криза охопила всі без винятку сфери життя. У 1995 році роблено спроби реформувати медицину, культуру, освіту, науку тощо, але на цьому шляху було безліч перешкод, які в новому році буде нелегко перебороти. Та навіть у тяжких умовах кризи в Україні будувалися нові станції підземки, нові кораблі, літаки, тролейбуси, автобуси, житлові будинки та інші об'єкти. А люди тим часом визрівали і почали переорієнтовуватися на ринок та розраховувати не на державу, а на власні сили. Опитування свідчать, що кількість просовєтських способів господарювання зменшується, хоча комуністи і соціялісти ведуть активну антиринкову пропаганду, використовуючи такі явища, як ріст безробіття, підвищення платні за житло і публічні послуги та інше. Отож минулий рік не пройшов марно.

Справжніх успіхів Україна досягла на міжнародній арені. Її визнав світ, прийнято до Ради Европи, її підтримують багато держав, вона має змогу отримувати пільгові кредити на час становлення економіки, отож, попри всі негаразди, видається, що 1995 рік справді ввійде в історію України, як перший рік стабілізації.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. —Р е д

Микола Руденко

ЩО НЕСЕ НОВИЙ РІК?

II

А можна було б зробити це років за п'ять, якби психологія народу не була такою мірою викривлена.

Взагалі кажучи, на всіх просторах колишнього СССР реформи розпочалися задом наперед: не з сільського господарства, як належало це робити, а з промисловости та сфери обслуговування. Що їх треба розпочинати з сільського господарства, обґрунтовано в моїх „Економічних монологах", котрі були надруковані в ЗСА ще 1978 року. А коли я побачив, що Ґорбачов розпочав реформи не з того кінця, написав „Шлях до хаосу" з підзаголовком „З приводу економічних реформ Ґорбачова". Уже сама назва цієї праці показує, як я ставився до отих реформ. Згадана праця надрукована в 1988 році в Дітройті. Часу минуло досить, аби переконатися, хто помилявся, а хто мислив науково.

Як же буде в нас далі? Коли настануть довгождані полегшення? Гадаю, так воно й покотиться „через пень-колоду", але покотиться вперед, не назад. За допомогою Заходу ми, мабуть, зможемо пройти корейсько-тайванський шлях реформ — тобто через реформування промисловости поволеньки впишемося у світовий ринок. Годуватимемось не стільки за рахунок колгоспів, як за рахунок бабусиної лопати — з присадибних ділянок, як це було впродовж совєтських часів. І десь років через десяток, коли вже промисловість вийде на світовий ринок, вона поведе за собою й сільське господарство, геть порозмітавши комуністичне охвістя. Простіше це можна сказати так: на революцію в сільському господарстві ми неспроможні — на нас тут чекає еволюційний шлях. І, на жаль, доволі довгий.

Основу промислового реформування України слід бачити у звільненні з енерґетичної залежности від Москви. Москва й сама вже не вельми певно почувається щодо своїх нафтових ресурсів — десь років через 15 енерґетичні джерела вичерпаються. Ось чому ще й досі так люто триває чеченська бійня: за нею слід впізнавати нафтово-енерґетичні підтексти. Поперше, сама Чечня є нафтоносним реґіоном. А, подруге, через Чечню має пройти потужний нафтогін від берегів Коспію до Новоросійська. На каспійському шельфі нині ціла Европа прагне розбудувати нафтові промисли. Не хоче спізнитися туди й Росія.

Україна плянує своє енерґетичне майбутнє дещо інакше. Поволі розпочалося будівництво одеського терміналу місткістю 40 млн. тонн сирої нафти. Надходитиме вона туди танкерами з берегів Туреччини і, можливо, Грузії (Батумі). То буде іранська, кувайтська й частково каспійська нафта. Танкерна фльота потроху будується. Складається й остаточно вивіряється документація на спорудження нафтогону Одеса — Броди. У Бродах буде споруджена станція, котра пожене нафту на Познань. Так наша Україна поряд з Туреччиною стане джерелом нафти для Европи. Та ще такої нафти, яка сама прибуває додому. Досвід показує, що подібне транспортування нафти приносить більйони долярів прибутку.

Разом з тим вивчається чорноморський шельф, котрий обіцяє Україні свою власну нафту й ґаз. Ця перспектива породжує глухий конфлікт з Румунією за доволі привабливий острів Зміїний: він, кажуть, багатий на енерґоносії. Колись він належав Румунії, але від Совєтського Союзу дістався Україні. Та якщо сьогодні згадувати, якою була карта Европи до Другої світової війни, то в Европі не залишиться країни, котра б ні з ким не конфліктувала. На те ж бо й Гельсінкські угоди, аби усунути саму можливість таких конфліктів. А проте Румунія заздрісним оком позирає на Буковину й особливо на острів Зміїний.

Тим часом відбувається розподіл Чорноморської фльоти — відбувається тихо, спокійно й по-діловому. Із 70,000 особового складу цієї фльоти невдовзі залишиться 30,000. Це вже немале досягнення української дипломатії, та покищо лишається проблема перебування чужоземних військ на українській території. Проте досвід показує, що такі складні проблеми належить вирішувати поступово.

На закінчення, мабуть, варто згадати про справу Дацюка — Звягільського. Вона повчальна в тому сенсі, що твердження газетярів надто часто страждають вимушеною недостовірністю. Може й рано мені каятися за те, що я в свій час не шкодував сажі, змальовуючи портрет Звягільського, котрий був другою людиною після Л. Кравчука й буцімто попався на викраденні 25 млн. дол. Але з'явилися факти, котрі це звинувачення, висунуте колишнім генеральним прокурором Владиславом Дацюком, роблять доволі сумнівним. У Дацюка були посилання на трьох „махінаторів", які буцімто практично здійснювали цю крадіжку. На вимогу України вони були арештовані в Швайцарії й там силами швайцарських органів юстиції провадилося слідство. Сьогодні ці люди повністю виправдані й випущені на волю. Слідство визнало, що звинувачення, зфабриковані Дацюком, мали суто політичний характер. А якщо виправдані виконавці крадіжки пального, на якому буцімто нажився Звягільський, то й уся ця справа виглядає щонайменше непереконливо. Виглядає так, що Дацюк „змайстрував" цю сенсацію світового маштабу, щоби в отій смердючій каламуті сховати когось іншого. Так чи так, а хтось має бути притягнений до карної відповідальности за те, що було зганьблене святе ім'я України.

****

Любарт Ліщинський

БАРВИ ВІРИ, НАДІЇ І ЛЮБОВИ

Такі якісь дивні речі діються отанніми часами. Гляньте, вже не ми, клієнти, а щораз більш шалений бизнес диктує нам дивні правила гри, і то якої гри! Тут ходить про дуже високі ставки, нахабна торгівля безлично „купчить у храмі", а ми вже й не помічаємо, чи може не хочемо зауважувати, що бизнес з ногами заліз у всі сфери духовости. Всіми можливими і неможливими способами і засобами накидає нам час, характер, зміст і форму свят, вимітаючи з того чудового поняття дві основні складові — святість і святочність. Пригадаймо собі, що діялося тут перед тим найбільш у своєму заложенні камерально-родинному „Дні Подяки", що з легкої руки ЕКА дістав назву „дня святого індика". Донині привиджуються ті гори закатруплених індиків, видно, в так монументальний спосіб дякують нащадки цим смачним птахам за порятунок від голоду тих, що колись першими ступили на цю благословенну землю. Скільки часу мусіло сплинути, щоб перетворити бідного індика з рятівника на спокусника, що своєю застрашаючою масою доводить нас до одного зі семи гріхів, яким є, було і буде обжерство. Далі нова напасть (перепрошую підігріваний торгівлею амок подальших святочних приготувань). Ще не встигли дбайливі американські ґаздині ретельно повикидати недохрумані індичі кости, як запопадливі ґазди вже відважно гасали по дахах своїх осель, завішуючи міріяди світелок, летючих оленів, запряжених у вихровійні сани Санта Клавсів. Несамовитий брак смаку розміщувався де вдалося на землі і на гіллях, за одним замахом посилаючи на смітники у слід за індичими кістьми страхопудів та кістяків з Галовіну. То був початок періоду підготови до свят, що міг допровадити до шалу бідного християнина, змушуючи „нон стап" 24 години на добу слухати „на округло" ті самі коляди всіх часів і народів, того самого „Лускунчика" („Наткрекер"), оглядяти тих самих Санта Клавсів і ще з „голливудським" усміхом мати святу терпеливість і вижити в тому навалі різноманітних „красот". Не втратити одну-єдину здатність до відчуття таїни святости і спраги до того, щоб нині і присно поринати у чудо святвечірніх хвилин, щоб омилася душа в різдвяній молитві і очистилась у вогні святвечірніх свіч. Невже віддамо на поталу торгашам останній острівець, нашу душу, а що ж тоді залишиться недоторканим, неспустошеним, неоскверненим? Аби зберегти себе, свою святочну традицію і звичаї в неспотвореному стані, варто хіба часами повертатися до первооснов, до джерел, не заторкнених вигодою в парі з відступництвом, прикритим нашаруванням щораз більших компромісів. До них легко добираються банальні виправдання та росте щораз вища ставка до відплати.

Для чого Церква віками культивувала певні канони, за якими люд постив, починав і закінчував свята, щоб вони ними таки були? Чомусь нас святий Миколай обдаровував у сні. Клав нам під подушку дарунок для насолоди і золоту різочку для перестороги і все те діялося у його день, 19-го грудня. Не вбирав червоного кожуха, на голові мав мітру, а не блазенську „шляфмицу". Не гасав на оленях по стріхах і не чистив собою коминів та ватранів, аби покласти дарунки під ялинку, запозичену від германців. Ми якось завжди мали в своєму святочному арсеналі безліч коляд та щедрівок, якось не дерли собі горло без потреби, аби їх усіх виспівати щодо однієї, протягом кількох місяців перед Різдвом. Вистачило б нам тих коляд до виспівування „нон стап" і на півроку, але пощо, коляда є на те, щоб Різдво було святом, і для неї є слушний час і відповідна нагода. Тож дай нам, Боже, вберегти себе і нашу святочність та урочистість від загребущих рук мамони! Для цього ніколи не завадить пригадати собі джерела святости хоча б на виставці ікон, щоб лише частіше стараннями 83-го Відділу СУА влаштовувались такі вдалі та потрібні імпрези, де б у такій кількості можна було досхочу наоглядатися тих оберегів української святости. Тут виставлено, хоч надто коротко, багато з того, що було і буде нам найближче у будні, в празники і в попразен. На мою гадку, Галина Титла малює ті святі образи, що віками берегли наші „домашні вогнища" і наш рід. Ходив я коло тих ікон і муляло мене переконання, що власне цей жанр іконопису, в силу тих чи інших обставин, заникає. Щезає та важлива деталь духовного світу, що виключно призначена для збереження дому і домочадців. Власне те, що я бачив на стінах „Самопомочі", — це для мене і є авторською хатньою іконою. З нею, такою як її вичаровує Галина, покладуть тебе в колиску, благословлять під вінець і відпровадять у вирій. Цих теплих і добрих образів не замінять витвори друкарської техніки, ні олеодруки, ні сучасні високоякісні репродукції, бо не торкалась їх одухотворена рука талановитої майстрині, яка разом з фарбою на дошку кладе верствами випромінення власної глибокої віри в душі. Без цього морального настрою автора не буде ікони, а лиш гарна картинка, німа і без духовного голосу. Галина Титла у своїй іконописній творчості сягає глибини, бо вичерпно володіє іконографією, що у поєднанні з доброю школою, під чутливим оком метра Петра Холодного, дає широку можливість вільно диспонувати малярським варстатом. Отож спираючись на ці міцні підвалини, вона зуміла створити свій власний стиль письма, властивий тільки їй, хоча в кожній іконі, яка вийшла з-під її руки, читаються яскраво іконографічні первовзори, на які спирається вона у композиційному, формальному чи кольоровому відношенні, однак сам іконописний витвір є тільки її твором. Це вираз творчої манери Галини Титли, на, здавалося б, дуже канонічно задану тему, де постійні жорстокі рамки не вельми дозволяють на індивідуальні відхилення і варіяції. Настрій, який творять її роботи, ймовірно береться звідти, що рукою її керує той великий ладунок людського добра, любови і ніжности, яким натура так щедро наповнила єство цієї чудової жінки. Мабуть, тому виставлене притягає всіх своєю почуттєвою правдою. Візьмім для прикладу цілий ряд її Богородиць, тут відчувається, що написані вони рукою жінки, якій життя крок за кроком відкривало сторінки віри, надії і любови.

На виставці у світлиці „Самопомочі" зі стін промовляли і сходили у наші душі лики святих, залишаючи там призначені сліди. Реасумуючи побачене, можна дійти до висновку, що ікони, вичарувані пензлем Галини Титли, мають велике емоціональне наповнення, мають той характер виразу, що може дати людині почуття захищености, рівноваги і спокою. Отже надаються вони до того, аби займати у домах на покутті чи, як ще колись казали, у божнику, належне їм місце. Напевне, цьому сприяє враження інтимности і довір'я, яке справляють ті справді „хатні ікони". До них тягне звернутися в найтяжчу хвилину, аби вимовити у молитовній покорі: „Під Твою милість прибігаєм", бо ці камеральні іконки можуть вселити впевненість, що молитва, звернена до них, буде почута.

(Закінчення на стор. 6)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про Різдво зі Смоком

Мій гість, що шукає у мене інформацій про давно забуті події з-перед півсторіччя, а то й більше, які можуть йому чимось допомогти в написанні історії українського націоналізму, повертається вдруге до моїх споминів про вуйка Стефана Федака, якого популярно звали Смоком. Як мало залишилося ще в живих осіб, які пам'ятають його і його повне пригод життя, що закінчилося десь по війні, але досі невідомо як, коли і де. Розповідаючи про його долю молодому історикові, мені стало перед очима, а радше задзвеніли несподівано у вухах слова, які він з притиском постійно повторював після кожної своєї розповіді: „Пам'ятай, запиши це колись. Ти — журналістка і це твій обов'язок, бо я вже того не напишу ніколи".

Він не написав ані слова про своє прецікаве життя, а мені досі якось це не вдалося зробити і чомусь тепер воно стало ніби тим мементом, яке з викидами совісти постійно ношу в собі.

Із уривків картин минулого визирають різні моменти, різні розмови, а в них такі різні переживання цієї людини, яка молодим хлопцем мала відвагу стріляти на наказ Української Військової Організації до президента Польщі Юзефа Пілсудського, за що просидів у найважчій польській тюрмі, а за першого приходу совєтів потрапив ще на Лубянку, щоб з обох тих тюрем чудом видістатися живим і загинути в повоєнній завірюсі, після чесної служби в 1-ій Дивізії УНА.

Цікаво, що якось ніколи не вдалося почути, щоб згадували його славні наші „дивізійники" незлим словом, а поміж нечисленними знімками я все ще маю ту, де Смок марширує ще у цивільному перед Львівським Університетом в дорозі на вишкіл до дивізії і веде цілу чету хлопців-добровольців.

Я мала щастя, що він розповідав мені їх спокійно, як завжди з гумором, у довгих годинах, коли наслідки тюрем приковували його на якийсь час до ліжка, ще поки він просто з лікарні вирушив до Дивізії УНА.

Саме ці розповіді хотів, щоб я записала і про них написала, але на це не місце у суботньому фейлетоні. Сьогодні, в навечер'я нашого Різдва, з-поміж спогадів виринув і станув, однак, цей Смок перед очима в наслідок розпитувань мого гостя Григорія і яскраво згадалося це останнє воєннє родинне Різдво, таке справжнє, хоча без куті, борщу і вареників, без всього, що вимагає традиція, але таки Різдво. [illegible] була наша остан[illegible] немов випадкова зустріч у Берліні, хоч ми всі її дуже чекали і шукали одні одних. У холодній готелевій кімнаті бомбардованого день і ніч Берліну ми раділи, що зустрілися, але рівночасно усі здавали собі справу, що бачимося, може, востаннє. Більшість дійових осіб цієї зустрічі, вже давно на другому світі, але досі невідомо, де і коли поховали вуйка Смока.

„Ви всі хочете їхати якнайдалі на захід, — переконував він нас на цій різдвяній зустрічі, — а я запевняю вас, що совєти займуть цілу Европу! Нема нам куди тікати і я тому іду на схід". Ми слухали його переконувань не дуже поважно, бо і мій хресний батько Андрій Мельник, що саме з тіткою Софією вийшли з концентраційного табору, вуйко Богдан, що звільнився на день з війська, і моя мама — мали інші пляни. Однак я завжди з подивом ставилася до відважного Смока і чомусь вірила, що він це зробить. І либонь зробив. Це навечір'я Різдва, що нічим не нагадувало веселих свят, хіба нашими взаємними побажаннями „Христос Рождається" стоїть мені чомусь саме тепер, 51 рік пізніше, виразно і живо перед очима і світяться немов завжди усміхнені, як їхній власник, окуляри Смока, що вірив, може, надто довго у свою добру зірку.Тим разом вона повела його на загибель...

Він, однак, не загинув під Бродами і ніде намає знаку його геройської смерти, яку у нас так цінять, забуваючи, скільки було випадкових героїв по смерти, що ніяк за життя такими не були. Зате вуйко Смок не один раз показав у своєму справді цікавому житті геройство, але про це знають хіба найближчі, або ті з родини, яким він, як мені, розповідав свої дивовижні пригоди.

А так хочеться крикнути, як тоді понад вибухи бомб, „Христос Рождається, дорогий Смоку. Тебе все ще чекає твоє різдвяне накриття і засвічена свічка на вікні, аби ти не зблудив! Христос Рождається!"

О-КА

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ! СЛАВТІЕ ЙОГО!

Українська православна церква

„Всіх Святих“

206-208 Схід, 11-та вул. в Ню Йорку, 10003

з Різдвом Христовим і Новим Роком

вітаємо всіх парафіян, прихожан і прихильників

о. Панкратій — парох
Михайло Сосницький — голова парафіяльного уряду
Іван Плісак — голова тростів

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ

Радісних Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

— бажають —

д-р Андрій, Татяна і Тамара
Тершаківці

Нашій родині і всім нашим приятелям і знайомим

— бажаю —

здорових і Радісних Свят
Різдва Христового,
а також
щасливого і здорового
НОВОГО РОКУ

мгр ОЛЬГА МОРОЗ

Радісних свят
Різдва Христового
та
Щасливого Нового
Року

родині, приятелям і знайомим
в Україні і діяспорі

— бажає —

ОЛЬГА КРИЖАНІВСЬКА

Христос родився! Славіте Його!

Колядуймо браття, сестри,
Колядуймо нині,
Щоб почули наші рідні
Нас на Україні.

Нехай коляди лунають
Від хати до хати
Українці сина Бога
Будуть прославляти

З великим святом
Різдва Христового і
Нового 1996 Року

— бажаємо —

нашій родині в ЗСА і Україні та всім українцям по цілому світі весело, щасливо і здорово святкувати. Дякуймо маленькому Ісусикові, що з ним прийшла воля і правда в нашу Україну.

МИКОЛА ГОРІШНИЙ з родиною

Линдгорст, Н. Дж. 1996

1-ий Український Федеральний щадничий Банк

„ПЕВНІСТЬ“

FDIC
INSURED

EQUAL OPPORTUNITY
LENDER

Христос родився! Славіте Його!

Веселих Свят
Різдва Христового і
Щасливого Нового Року

членам, організаціям і всій
українській громаді

— бажають —

Дирекція і працівники

1st Security Federal Savings Bank

936 N. Western Ave.	Chicago, IL. 60622	(312) 772-4500
5670 N. Milwaukee Ave.	Chicago, IL. 60646	(312) 631-8350
5466 Plum Grove Rd.	Rolling Meadows ,IL 60008	(708) 991-9393
7918 Bustleton Ave.	Philadelphia, PA 19152	(215) 722-6566

DRIVE-UP **CASH STATION** **WALK-UP**

820 N Western Ave. Chicago, IL 60622 (312) 276-4144

Веселих Різдвяних Свят
та Щасливого Нового Року!

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ПАЦІЄНТАМ
бажають

д-р Ольга і д-р Евгеній Оленко
з дочкою Маріяною

Ню Йорк, Н. Й. Форест Гіллс, Н. Й

Радісних Свят,
Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
— бажають —

Ольга, Богдан Михайлів

Бажаємо вам у щасті свята проводити,
А на рік ще кращих в здоров'ї дожити!

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
— бажає всім —

МУЗИЧНИЙ ГУРТ

ФАТА МОРГАНА

(609) 585-6562 **(201) 659-0906**

Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
— бажають —

д-р Остап, Віра, Дора й Аніса
ТЕРШАКІВЦІ

Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року!
— бажають —
РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ПАЦІЄНТАМ

д-р МАРТА ПОЛІТИЛО з РОДИНОЮ

Ірвінгтон, Н. Дж.

СЕРДЕЧНО БАЖАЄМО РОДИНІ та ЗНАЙОМИМ

веселих свят
та щасливого
Нового Року!

Христос Раждається!

д-р ІГОР, АЛЕКСАНДРА,
АЛЕКСАНДЕР, МАРКІЯН і
ЛЯРА САВЧУК

Христос Рождається!
Веселих Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року

Українському Духовенству, Організаціям,
ВШановним Клієнтам і Знайомим
щиро бажає

ЮРІЙ ВАСИЛЕНЮК
із донею МАРУСЕЮ
власники

УКРАЇНСЬКОЇ КРАМНИЦІ

ASTORIA
MEAT PRODUCTS INC.

35-09 Broadway **Long Island City, N.Y. 11106**
(між 35-36 вул.) **Тел.: (718) 726-5663**

DOMAR
TRAVEL & TOURS
LIMITED

2985 Bloor St. W., Toronto, ON Canada M8X 1C1
Tel.: (416) 236-7546 FAX: (416) 236-7547

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ШАНОВНИМ КЛІЄНТАМ, РОДИЧАМ, ДРУЗЯМ
та
УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

– бажають –

ВАСИЛЬ і МАРІЯ ДОМАРЕЦЬКІ

Власники бюра

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

з Різдвом Христовим, Новим Роком
та Незалежністю України
— бажає —
веселих та щасливих свят

членам НТШ в діяспорі й Україні, нашим щедрим жертводавцям та всьому українському народові в Україні й діяспорі

Управа НТШ

З нагоди СВІТЛОГО РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

пересилаю щире та сердечне побажання
в Україну всьому українському народові та його
проводові та всім рідним, знайомим
та приятелям на рідній Гуцульщині.
А також всім рідним, знайомим, приятелям та всім
Гуцулам в діяспорі, бажаю та віншую щастя, здоров'я
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО1995-го РОКУ бажає

ДМИТРО ФЕДОРІЙЧУК з синами та їхніми родинами

ХРИСТОС РОДИВСЯ. СЛАВІТЕ ЙОГО.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ

родині, приятелям і друзям
бажають
здоров'я, щастя і радісних днів

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

МАРТА і СТАХ ЯРОШ

Український Технічно-Господарський Інститут

УГА/УТГІ

шле:

українському народові в Україні та діяспорі, Високодостойному Президентові, Урядові, Високопреосвященнішим Владикам та українському духовенству в Україні та на чужині, нашим професорам, доцентам, абсольвентам, науковим співробітникам, українським політичним партіям, організаціям, українській кооперації, асекураційним, інженерним, лікарським товариствам, українській пресі та всім нашим прихильникам і жертводавцям, найсердечніші побажання з нагоди Свят Різдва Христового та нового 1996 року.

Бажаємо вам усім веселих свят і
здорового та щасливого
нового року!

ХРИСТОС РОДИВСЯ – СЛАВІМ ЙОГО!

Ректорат Українського
Технічно-Господарського Інституту

Веселих Свят Різдва
Христового
і Щасливого Нового
Року!

— пересилає —

Всечесному Духовенству,
всім Організаціям,
приятелям і всьому
громадянству

LICENSED MGRS

ГЕЛЕНА Е. ТЖАСКА
АДЕЛА ТЖАСКА МАРЧАК
АЛЕКСАНДРА МАРЧАК, мол.

TRZASKA
FUNERAL
HOME

6741 — 5th Ave., Bay Ridge, N.Y.
Tel.: (718) 748-4860
Services available in all your locations

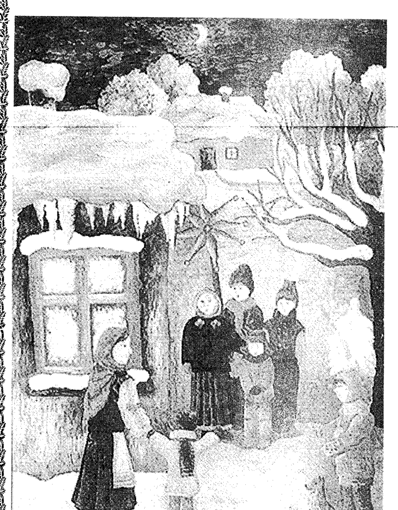
СВЯТОЧНІ КАРТКИ З УКРАЇНИ

Мистець Сашко Ветчінкін, Україна.

Мистець Віктор Дацюк, Львів.

Львівська дитяча художня школа ім. О. Новаківського, В-во „ЗНЦ" НАН України.

УКРАЇНЦІ АДЕЛАЙДИ ВІТАЛИ О. БАТУШИНСЬКУ З ОДЕСИ

Незалежно від нашого найдальшого географічного положення, наша українська громада в Аделайді, Південна Австралія, має завжди можливість вітати визначних гостей з України. Вони в більшості здивовані нашим громадським життям з його завзятістю, його надбаннями та нашою українською живучістю.

Цим разом ми мали нагоду зустрінути в нас гостю з півдня України — директорку Одеської Державної Наукової Бібліотеки Ольгу Батушинську, яка прибувши до Сіднею, окрім своєї наукової місії від першого дня почала ознайомлюватися та вивчати буття українців в Австралії.

Цього року розпочався спільний науково-дослідчий трирічний проєкт між Фундацією Українознавчих Студій Австралії, Стейтовою бібліотекою Нової Південної Валії та науковою бібліотекою Одеси в Україні. В рамках цього проєкту на стажування в Стейтовій бібліотеці Нової Південної Валії прибула в Австралію наша гостя.

У п'ятницю, 15-го грудня 1995 року ми мали першу зустріч з визначною гостею під час спільної вечері членів Управи УГПА в одному з місцевих готелів. В неділю, 17-го грудня, на запрошення Союзу Українок ми чули її першу доповідь під час зустрічі з нашими союзянками і гостями, яка відбулася в світлиці Музею СУПА. Цікаво і легко оповідала вона про її активність в Одесі, про життя в Одесі під сучасну пору та про її позитивні враження, які вона відчувала і відчуває посеред українських громад в Австралії. Кількакратно висловлювала вона признання нашим громадам, які, прибувши у нову країну, вміло загосподарилися, створивши подиву гідні надбання у формі храмів, народних домів, організацій та установ. Закликала вона зберігати документацію про історію нашого поселення. Після перекуски О. Батушинська в товаристві своєї австралійської супутниці Дусі Островської прибула до Народного Дому УГПА, де в залі ім. Чупринки відбулася її зустріч з громадянством, якого проводив директор Інформаційного Центру УГПА інж. Северин Григорців. Від Української Громади Південної Австралії вітав гостю заступник голови, автор цього репортажу, підкресливши цю вагому хвилину, коли ми маємо шану вітати високого носія української культури — жінку, яка гідно репрезентує в світі українську науку і Україну.

У своїй довшій доповіді О. Батушинська познайомила нас зі своєю науковою діяльністю в Україні, її місією в Австралії та рівнож познайомила нас з Одесою та з українським життям, яке незалежно від великого етнічного „конґломерату" цього міста, хоч і поволі, одначе робить поступ з кожним днем.

Поміж рядками її цікаві доповіді, ми дізналися передусім, що наша гостя народжена в Полтаві, має вищу освіту бібліотекаря з довголітнім досвідом організації бібліотекарських справ. Вона вже від 1986 року є директором Одеської Державної Наукової Бібліотеки, однієї з найповажніших в Україні та знаних у науковому світі.

За її вклад у цій ділянці і довголітню працю в керівництві престижевою бібліотекою О. Батушинську нагороджено в 1994 році указом Президента України Леоніда Кучми званням заслуженого працівника культури України.

Тепер міжустановчий договір між Україною і Австралією в бібліотекарсько-архівній ділянці є необхідним для зібрання, упорядкування та збереження україністики в Австралії, як також і для систематичного укомплектування багатої спадщини австралійських українців, яка була б доступна науковцям та громадянству у відомій бібліотеці України.

В цій дуже цікавій доповіді прелеґентка, згадуючи про Одесу, подала ряд інформацій, особливо про працю бібліотеки та науковий стан цього південного реґіону.

Закінчуючи свою доповідь, вона щераз підкреслила свої спостереження про нас в Австралії та особливо про велику надійність представників нашого молодого покоління, яке на її думку, буде гідним спадкоємцем у збереженні тут нашої ідентичности, культури, національної гідности та нерозривного зв'язку з Україною, даючи світлий приклад молодого нашого студента в Аделайді — Миколу Кириленка, який подарував бібліотеці в Одесі новий комп'ютер.

Також підкреслила вона, що ФУСА розвиває працю, даючи стипендії для студій україністики в Україні, співпрацюючи з університетами України.

Після цієї цікавої доповіді предсідник зустрічі давав можливість запитів, на які гостя давала вичерпуючі відповіді.

Підсумовуючи зустрічі з О. Батушинською, слід ствердити про її щирість та одвертість, коли вона говорила про деякі сучасні проблеми та труднощі в Україні, які, одначе, на її погляд є тимчасовими і Україна згодом позбудеться всіх негод і вийде на рівний шлях поступу.

Ми вдячні ФУСА, яких репрезентували при почеснім столі Л. Беркета та В. Полішко, а також і Д. Островській, які допомогли приїздові до нас визначної гості. Також даємо признання інж. С. Григорцеві за його професійне ведення зустрічею з О. Батушинською, яка залишила у всіх нас найкращі враження.

Д-р Святополк Шумський

Наталія Кібець

ЕСТАФЕТА

Старий Рік:

Дорогі мої друзі — дорослі й малі,
Всім Вам шана й прощальний привіт!
Трударям, трудівницям уклін до землі,
Потрудились ми з вами багато.
Хоч відхожу по старості я в небуття,
Але, любі мої, ні на мить
Не спиняється в русі — буяє життя!
Всім вам жити іще — творить і дерзать,
Виполювать осот, бур'ян,
Думати,
сіять,
прискорити лет,
Прокладати дорогу вперед!
Був я роком гарячих зусиль, боротьби
Проти воєн, знеслави, за мир на землі.
Заокеанські брати помагали мені
Розірвати кайдани на рідній землі,
Хай сьогодні в минувшину я відійду,
Хай проспівана пісня моя,
На скрижалях історії в славнім ряду
У віках буду сяяти Я!
Пригадаєте друзі мене ще не раз,
Та на зміну іде побратим,
Передать естафету спішуся вже я...

Новий Рік:

Я на старті, любий друже,
Новорічну стрічку рву,
Радий з рук твоїх прийняти
Естафету трудову.
Час чекає, справ багато,
Маю силу молоду,
Запевняю,
Я тебе
не підведу!
Ти беріг над краєм, рідним
Чисте небо голубе,
Обіцяю бути гідним
Я тебе!
Всі, готовий я віддати
Сили мирному труду,
Присягаюсь,
Я тебе не підведу!
Час омріяний віками
Вже тепер не за горами,
Сонце йде в ясний зеніт!
Люди добрі!
Разом з вами
Далі рушимо в похід,
Наберемо ми розгону
Не зупинимось ні де!
Ми збагатим землю рідну,
Ми сягнемо до планет,
З вами любі, все під силу,
За роботу ж!
Уперед!

КОНФЕРЕНЦІЯ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ

22-го–25-го листопада 1995 року в Івано-Франківському проходила науково-практична конференція „Музика в системі художньо-естетичної освіти". В цьому престижевому форумі взяли участь провідні педагоги і музикознавці України.

Київ представляла доктор педагогічних наук проф. Г. Падалка („Актуальні проблеми формування естетичної культури спеціялістів з музичного виховання"), Тернопіль — І. Зарудна („Про співвідношення музично-естетичного розвитку, виховання та навчання школярів"), Івано-Франківське — І. Таран („Формування творчої особистости молодшого школяра засобами музичного фолкльору"). Дрогобич репрезентували молоді науковці з педінституту ім. Івана Франка: кандидат мистецтвознавства Ю. Медведик („Музичне краєзнавство — важлива українознавча дисципліна навчального процесу") та аспірантка Інституту народознавства НАН України Л. Яцків („Виховний потенціял колядок та щедрівок, виконуваних дорослими дітьми, на матеріялах Бойківщини)".

Я. Барнич

Доповідь автора цих рядків була присвячена збірці колядок „Христос Родився" Дениса Січинського (1865–1909), 130-річчя від дня народження якого ми святкуємо у цьому році (1995).

З огляду на невичерпні музично-поетичні якості колядки і щедрівки спонукали багатьох українських композиторів до опрацювання, стали в їх творчості предметом індивідуальної обробки. Найбільше це позначилось у хоровому жанрі (М. Лисенко, Ф. Колесса, С. Людкевич, О. Нижанківський, В. Барвінський, Д. Січинський, М. Леонтович, К. Стеценко, М. Гайворонський, Я. Ярославенко, Н. Нижанківський, О. Кошиць, М. Колесса та інші).

Залюбки мистці використовують колядки і щедрівки в своїх інструментальних композиціях. До прикладу В. Барвінським в основу п'єси ч. 7 з дитячого циклу „Наше сонечко грає на фортепіяні" покладено колядку „Нова радість стала", А. Кос-Анатольський цитує бойківську щедрівку „Чи дома, дома, господароньку" (Концерт ля-мінор для фортепіяну з оркестрою, ч. 2), у фортепіяновому Скерцо А. Рудницького звучить „Щедрик", талановито інтерпретований автором, а у симфонічному полотні Є Станковича „Ніч перед Різдвом" (всього 12 частин) ляйтмотивом є колядка „Добрий вечір тобі" і вже згаданий „Щедрик" та багато інших.

Сьогодні, коли створені сприятливі умови для праці в архівах, є вільний доступ до спецфондів, вдалося розшукати низку збірок колядок і щедрівок українських композиторів для фортепіяну, які довгий час заборонялись і не використовувались у навчально-виховному процесі. Це, насамперед, композиції В. Барвінського, Б. Вахнянина, І. Мельника.

Значну вартість як з педагогічного, так і піяністичного огляду становить цикл Д. Січинського „Христос родився" („колядки на Різдво Христове", видані у Вінніпезі, Канада, який зберігається у ЦНБ ім. Вернадського під ч. 1089).

Збірка Д. Січинського складається з 24 колядок з текстами. В них автор використовує всі види поліфонії, серед яких переважає підголоскова, насичену фактуру (акорди, октави, подвійні ноти). Це надає п'єсам величавости, святковости („Вселенная веселися", „Радуйтеся усі люди", „Радість нам ся явила", „Предвічний родився", „Дар нині пребагатий", „Бог предвічний" та інші). Кожній композиції Д. Січинського передує оригінальний вступ. Відзначимо

Д. Січинський

низку колядок кантиленного характеру, майстерно скомпонованих мистцем („Не плач, Рахиле", „Бог ся рождає", „Дивная новина", „Нова радість стала", „Возсіяв вий над сонце" та інші).

До історії музичної культури автор цих мініятюр увійшов, передусім, як творець кантат, хорових полотен, романсів, опери і вокальне начало у нього є на першому пляні. Але Д. Січинський на цих надзвичайних зразках народної творчости одночасно виявив себе непересічним майстром фортепіяну.

Апробація колядок для фортепіяну „Христос родився" Д. Січинського успішно здійснюється на музично-педагогічному факультеті Дрогобицького педагогічного інституту ім. Івана Франка і своїми позитивними результатами яскраво засвідчує необхідність їх кваліфікованого перевидання та якнайшвидшого впровадження до навчально-виховного процесу при підготові майбутніх музикантів-педагогів.

На конференції згадувалося й ім'я автора популярної пісні „Гуцулка Ксеня" Ярослава Барнича, який довший час працював у Станиславові, йшлося про вшанування 100-річчя від дня народження цього мистця з Галичини, яке припадає на вересень 1996 року. Заплановано науково-практичну конференцію, серії мистецьких вечорів, постанову на сцені одним із театрів західнього реґіону оперети „Гуцулка Ксеня", клявір і лібретто якої привезла із ЗСА його донька Ірена Барнич-Дубас (вона передала низку цінних матеріялів, які стосуються життя й творчости Я. Барнича, і серед них ґратуляції Папи Римського у зв'язку з 50-річчям мистецької діяльности й 150-літтям існування хору ім. Тараса Шевченка в Клівленді, який створив і протягом довгого часу керував ним Я. Барнич).

Відзначимо, що коломийчани вшанували вже Я. Барнича, назвавши його ім'ям одну із вулиць свого міста, а народний артист України Федір Стригун поставив на сцені Львівського Драматичного Театру ім. М. Заньковецької оперету „Шаріка", прем'єра якої успішно відбулася 25-го листопада у Львові.

Отже, на конференції йшла дійсно ділова й продуктивна праця. Було поставлено багато проблем, які треба вирішувати вже сьогодні. А організаторам цього форуму, і, в першу чергу, ініціятивному Б. Стаськові, хочеться подякувати за теплу зустріч і гарно видані матеріяли, що, погодьтеся, на нинішній день, зробити в Україні цілком непросто.

Людомир Філоненко,
кандидат педагогічних наук,
доцент Дрогобицького педінституту ім. І. Франка

ПОДІЇ

БАЛЬ ПЛАСТОВОГО КУРЕНЯ „БУРИВЕРХИ"

Міддлбирґ Гайтс, Огайо. — Пластовий курінь „Буриверхи" влаштовує у суботу, 10-го лютого, баль із презентацією дебютанток. Баль відбудеться в Голідей Інн, 7230 Енґл ровд, Міддлбирґ Гайтс, Огайо. Гратиме оркестра „Нове покоління" з Канади. Інформації можна одержати після 6-ої год. вечора, телефонуючи на числа (216) 884-6716, або (216) 642-8796.

Проєкти в'яжуть Парму з Україною

Впродовж останніх кількох років парафія св. Володимира українського православного собору в Пармі, Огайо, здійснила декілька важливих проєктів. У їх здійсненні завжди виднілось надання особливого значення близькому спорідненні Парми з Україною.

У 1988 році парафія окрасила мозаїкою сорокафутового розміру фасаду собору — вид Хрищення України. Для скріплення частин мозаїки до цементу додано воду з Дніпра та землю доставлену з Києва.

У 1993 році в 60-тиліття голоду в Україні при соборі споруджено пам'ятник жертвам голоду. До фунаменту пам'ятника додано піску привезеного з подібного пам'ятника в Києві.

У 1995 році, з довершенням чвертьмільйонового проєтку іконорозпису інтер'єру собору, парафія знову закріпила свій духовний зв'язок не лише з Україною, але й із духовним центром православ'я — Константинополем. Золоті відламки й покраска з ікон узятих з руїн Успенського собору Києво-Печерської Лаври, як також відламки із старинного святого Софіївського собору в Константинополі (Туреччина), додані до фарби десятифутової ікони Божої Матері, що прикрашує стелю над іконостасом собору. Хочеться вірити, що така символіка причиниться до глибшого усвідомлення історії Церкви для молоді і майбутніх поколінь.

Отці українського православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо, о. протопресвітер Степан Ганкевич й о. протоієрей Іван Наконечний, змішують фраґменти фарби з Успенського собору Києво-Печерської Лаври та св. Софії в Константинополі з фарбою для малювання ікони Божої Матері. Також присутні — іконописець Христина Ювеґіс із членами іконописної студії Клівленду „Ікона Студіо".

Увесь проєкт іконорозпису собору, що включає понад 20 ікон, виконується іконописною студією Клівленду „Ікона Студіо", був закінчений до 7-го січня 1996 року.

Н. Н.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ здоров'я Марокко, держави в Північній Африці, повідомило, що від 1986 до 1995 року в країні знищено мільйон бездомних псів. Знищення велося у рамках загальнодержавної кампанії боротьби з епідемією сказу, а цю хворобу передається через покусання від псів. Згідно з даними згаданого міністерства, в 1994 році мароканці вбили 65, 597 псів, але найбільше у 1989 році — 260,000.

З Різдвом Христовим
і Новим Роком!
Сердечний привіт та найкращі побажання
Управа УВАН у США

У „Свободі" ч. 246, четвер 26-го грудня 1995 р. в клепсидрі бл. п. **ЕВИ ЛЕВИЦЬКОЇ** поміщено неправильно ім'я, має бути **Ева Левицька**, а не **Єва Левицька**, і дочка **Галя Біч**, а не **Таля Біч**.

Адміністрація

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і БРАТА

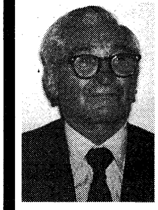
св. п. д-ра
ТЕОДОЗІЯ БОГДАНА СЕНДЗІКА

будуть відправлені ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
12-го січня 1996 року

в Соборі св. Юра у Львові;
в церквах:
в Новояворівську, Україна;
в Червонограді, Україна;
Пренепорочної Діви Марії, Люрд;
Покрова Пресвятої Богородиці у Брізбен, Австралія;
св. свщм. Йосафата у Трентоні, Н. Дж.

Рідних, приятелів і знайомих просимо в цей день згадати покійного у своїх молитвах.

Дружина — ВІРА
син — НЕСТОР з родиною.

У глибокому смутку повідомляємо приятелів і знайомих, що з волі Всевишнього, по довгій і важкій недузі, 22-го грудня 1995 р. відійшов у вічність, проживши 81-ій рік, мій улюблений МУЖ

бл. п.
ІВАН КЕЦМУР

народжений в селі Яворів-Долина, Івано-Франківська обл.

ПОХОРОННІ відправи відбулися в церкві Христа Царя. Покійного похоронено на українському цвинтарі св. Йосифа в Бостоні.

Нехай земля Вашінґтона, яка його прийняла, буде йому рідною.

Горем прибита:
дружина — МАРІЯ
і родина в Україні.

УПРАВА ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОГО ВІДДІЛУ
І ГОЛОВНА УПРАВА
ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ділиться сумною вісткою із своїм членством і українською громадою, що в неділю 31-го грудня 1995 року, в Іст Ґрінвіч, Ровд Айленд відійшов у вічність

бл. п.
інженер
ЛЕВ ЯЦКЕВИЧ

(нар. 28-го вересня 1907 р. в Стрию).

Висловлюємо глибоке співчуття і щирий жаль опечаленій дружині Лесі і донці Мотрії та всій родині покійного, а наших членів просимо взяти участь у похоронних Богослужбах.

ПАРАСТАС — четвер, 4-го січня о год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Насевичів при 100 Іст Тейбор Ровд у Філядельфії, Па.

ЗАУПОКІЙНА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ — в п'ятницю 5-го січня о год. 10:00 рано в церкві Христа Царя при 1629 Вест Каюга вул. у Філядельфії, а відтак на цвинтар у Факс Чейсі, Па.

За Управу Відділу ТУІА: інж. Методій Борецький
За Головну Управу ТУІА: інж. Григорій Кузьма

З глибоким жалем сповіщаємо все членство Українського Спортового Осередку „Тризуб" і українське громадянство, що 31-го грудня 1995 р. в Іст Ґрінвіч, Ровд Айленд відійшов у вічність

сл. п.
ЛЕВ ЯЦКЕВИЧ

нар. 1907 р. в Стрию, інж. механік, журналіст, поет-інтелектуал і громадський діяч, любитель українського спорту, голова УСО „Тризуб" (1960-1961), діяльний у Т-ві Українських Інженерів, людина високих духових якостей.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться:
ПАРАСТАС у четвер 4-го січня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні М. Насевича, 109 E. Tabor Rd.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в п'ятницю 5-го січня в церкві Христа Царя о год. 10-ій ранку.
ПОХОРОН на цвинтар св. Марії, Факс Чейс, Па.

Глибоке співчуття складаємо:
дружині — ОЛЕКСАНДРІ
доні — МОТРІ з мужем д-ром АНДРІЄМ ГОЛОВІНСЬКИМ і
внукові — ТИМОШЕВІ

Вічна йому пам'ять!
Замість квітів на могилу просимо складати датки на Фонд Українських Олімпійців: USO "Tryzub", P.O. Box 346, Horsham, Pa.

П О Д Я К А

сказав Господь:
„Ходи душе правидна до царства мойого, яке приготовив я для тебе від віків вічних..."
Упокоїлася в Бозі, 7-го січня 1995 р. наша незабутня МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
НЕОНІЛЯ з ПОПЕЛІВ РАКОВСЬКА

Сердечно дякуємо всім, що впродовж довгої та важкої недуги нашої найдорожчої МАМИ та БАБУНІ, відвідували та розраджували її.

Головно вдячні ми всечеснішому отцеві Андрієві Гановському за часте уділювання Найсвятіших Тайн, його підбадьорюючі слова та теплий усміх.

Безмежно вдячні ми високоповажаним Асі Рощаковській за майже щоденні відвідини та добре серце, та Теодозієві Тарчанинові за його терпеливу ласкаву опіку до часу власного занедужання. Покійна завжди оцінювала всі відвідини, листи, телефони та очікувала їх. Всім що не забували про нашу маму, наша найщиріша подяка та глибокий поклін.

Дякуємо родині, приятелям та знайомим що не жаліли труду, прибули з далеких сторін, щоб попращати покійну в її останню дорогу.

Зокрема дякуємо отцю мітратові Михайлові Ревтюкові за уділення єлеопомазання, а отцю Гановському за похоронні відправи.

Дякуємо достойним членкам 33-го Відділу Союзу Українок в Клівленді інженер Ірені Кашубинській за похоронний ритуал та грудку української землі, а Любі Боднар за пращання. Дякуємо нашому дорогому двоюрідному братові, професорові Юрієві Попелеві за зворушливі слова над могилою.

Всім нашим рідним та нашим дорогим приятелям за чудові квіти, Служби Божі, молитви, та щедрі дари на добродійні цілі, якими вшанували вони пам'ять нашої найдорожчої мами й бабуні — наша безмірна вдячність.

сини — ЯРЕМА, БОРИС, РОМАН з родинами.

КВІТИ:

д-р Ігор і мгр Марта Воєвідка, Софія Волчук, інж. Адріян, проф. Марта, інж. Андрій і Ліля і Юрко Галяревич, Микола і Марія Гірняк, інж. Микола і мгр Дзвінка Голіян, мгр Любко і Рома Квасниця, родина Комарянських, Мирослава Кучменда, мгр Андрій і Ляриса Попель, проф. Юрій і мгр Віра Попель, Марія Рейнарович, Українські В'єтнамські Ветерани — Клівленд, Cosmetology Dept — South High, DSYM-OBES, Akron, Dr. R. Church, LCCC Staff, Student Life — LCCC, Unemployment Compensation Board of Review — Akron.

СЛУЖБИ БОЖІ:

Люба Білинська, Софія Волчук, мґр Христина Ворона, інж. Юрій і Марія Галущинські, о. діякон Марко і мгр Анна Гірняк, мгр Мирослава Гук, Марія Ковалисько, інж. Богдан і Марта Ковч, д-р Ляриса Микита, мгр Люба Мудра, Іван Оліяр, д-р Родіон і мгр Орися Палажій, Марія і мґр Адамар Раковські, маестро Евген Садовський, інж. Ярослав і Марта Сидір, СУА — Відд. 33 ім. Лесі Українки, мгр Оленка Топорович, Леся Фіцай, Евгенія Флігель, Стефанія Хома, Марія і Стефан Шийка, Зенон і Віра Юрків.

МОЗАЇКИ СОБОРУ св. ЙОСАФАТА в КЛІВЛЕНДІ:

	250 дол.	д-р Ігор і мґр Марта Воєвідка;
	200 дол.	інж. Адріян і проф. Марта Галяревич;
по	100 дол.	Микола і Марія Гірняк, д-р Ярослав і Ляриса Музичка й проф. Стефанія Зварун, Ярема і Христина Раковські;
по	50 дол.	д-р Володимир і мгр Ліда Базарко, мгр Роман і Іванка Боднарук, Зеня Комарянська, Корнило Раковський, Марко і Катруся Раковські, Анна Рощаковська, Теодозій і Оля Тарчанин, Марта Цимбаліста, д-р Нестор і мгр Ніна Шуст;
по	25 дол.	мґр Петро і мгр Дарія Басалик, Богдан і Ірена Бицко, інж. Роман і Міра Грабець, д-р Ігор і мґр Зеня Кунаш, д-р Маркіян і Бекі Кунаш, Марта Кунаш, д-р Юрій і мгр Мирослава Оришкевич;
по	20 дол.	проф. Зенон і Арета Ґолембйовські, мґр Зенон Городиський, Іван і Кетлін Нич, проф. Антін і Ірена Шепіс, Михайло і Марія Юрків;
по	10 дол.	інж. Сергій і Аґата Долгі, Мирон і Катерина Бебко;
	5 дол.	В. Возняк.

ФОНД ДОПОМОГИ НЕЗРЯЧИМ в УКРАЇНІ: FIGHT FOR SIGHT

по	100 дол.	інж. Юрій і мгр Ксеня Кузьмич, Любов Раковська, Борис Раковський, полк. Ігор і Зіна Раковські, Ярема і Христина Раковські;
по	50 дол.	мґр Роман і Іванка Боднарук, д-р Зенон і мґр Мирося Голубець, д-р Ігор і Арета Захарій, д-р Ігор і мгр Зеня Кунаш, інж. Данко і мґр Квітка Пащин, мгр Роман і мгр Христя Раковські, Ірена Салук, інж. Роман і д-р Оксана Трешньовські, суддя Богдан і Мирося Футей, Марта Цимбаліста, маестро Ярема і Ляриса Цісарук;
	40 дол.	інж. Микола і мгр Дзвінка Голіян;
	30 дол.	Марта і Іреней Шехович;
по	25 дол.	Ільо і д-р Дарія Войтина, інж. Юрій і Марія Галущинські, мгр Оля Калушка, мец. Ярослав і Ярослава Кришталович, д-р Ричард і Марта Леґецкис, Віктор і мґр Арета Надозірні, д-р Юрій і мґр Мирослава Оришкевич, Ірена Пік, інж.Юрій і Арета Полянські, інж. Василь і мгр Олена Хміляк, Марія Цісарук, д-р Олександер і мгр Дарія Якубович;
по	20 дол.	Мирон і Галя Білинські, д-р Дионізій і мгр Оксана Демянчук, мґр Лідія Кармазин, мгр Марта Краус, мгр Василь і Віра Ліщинецькі, інж. Евген і Віра Палка, Евгенія Флігель;
по	10 дол.	д-р Василь Малиновський, Петро і Стефанія Хімка.

ПЛАСТОВА ОСЕЛЯ ПИСАНИЙ КАМІНЬ:

по	100 дол.	мґр Осипа Ґаляревич, Роман і Марта Кассараба;
по	50 дол.	Марія Слободян, мґр Соня Слободян;
по	25 дол.	інж. Андрій і Ліля Галяревич, Дарія Микита-Питляр.

ФОНД ДІТЕЙ — ЖЕРТВ ЧОРНОБИЛЯ:

140 дол.	зложив 33-ій Відділ СУА — Люба Боднар, Стефа Вільшанецька, Міра Грабець, Ольга Демянчук, Стефа Городиська, інж. Ірена Кашубинська, Анна Кілярська, Володимира Лялюк, Лукія Медицька, д-р Михайло і Орися Савчак, Іванна Шкарупа, Марія Футей-Юрків, Марія Юрків;
50 дол.	мгр Ярослав і Дарія Говикович;
20 дол.	дир. Омелян і Юлія Урбанські.

ІНШІ ДОБРОДІЙНІ ЦІЛІ:

25 дол.	Ігор і Орися Руденські — Школа св. Йосафата Парма, Огайо;
50 дол.	маестро Лідія Крушельницька — Будівельний Фонд УМ — Ню Йорк;
25 дол.	Стефа Цеґельська — Будівельний Фонд УМ — Ню Йорк.

Також зложили даток на УМ Н. Й.:
мгр Василь і Ліна Камінські.

Ідуть...

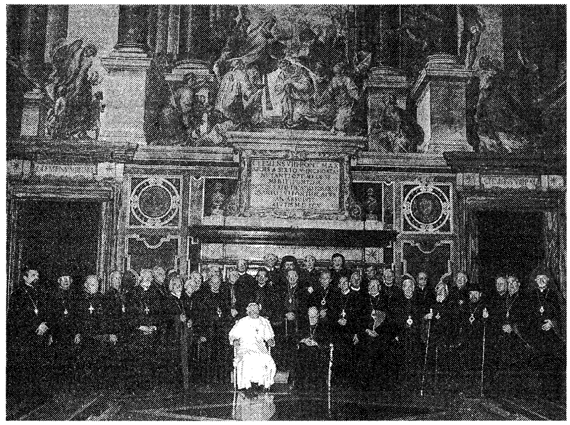
(Закінчення зі стор. 1)

кові дні зберуть у Римі велике число наших паломників і це так з України, як і з діяспори.

Передбачений приїзд принаймні 5,000 паломників з України, а із ЗСА, і Канади вже заплановані є прогульки вірних та їхніх душпастирів. Присутня в часі відвідин у нашій редакції, власниця подорожнього бюра „Сковп", Марійка Гельбіг пояснює, що вже розіслано до католицьких парохій відповідні листи зі закликом якнайскоріше зголошувати паломників, бо із зголошень, які напливуть до кінця місяця січня 1996 року, вона жертвує 100 дол. від двох осіб, а 50 дол від одної на Фонд беатифікації Митрополита Андрея. Також із кожними 20 паломниками може безплатно відбути подорож один священик.

Який буде відгук католицьких вірних із ЗСА та Канади важко ще тепер передбачити, але окремий каталог вказує на різні можливості подорожі, а вигідне перебування у Римі запевнене.

Розуміється, Владика Михаїл, як один із організаторів святкувань, турбується не тільки цими двома кульмінаційними днями місяця липня в Римі, а також іншими плянами. Від нього довідуємося, що присутні на Синоді в Римі владики у числі 32, не тільки в присутності Папи Івана Павла II спільно започаткували рік святкувань, але уложили також широкий календар із їх відповідними зібраннями та імпрезами продовж цілого 1996 року. І так після відзначення цих річниць в Европі у місяцях від січня до вересня великі торжества заплановані в Ужгороді 20-24-го квітня, 28-го в Івано-Франківському відтак у травні-червні в Тернополі, Зборові та Самборі-Дрогобичі, а після днів у Римі, від липня до жовтня в Коломиї, Перемишлі, Вільнюсі із завершенням їх усіх Синодом у Львові від 14-25-го жовтня. І тут довідуємося, що усі наші владики дуже надіються на те, що Папа Іван Павло II відвідає Україну на запрошення Президента Леоніда Кучми. Заплановане його перебування є на чотири дні, в яких він мав би бути у Києві і там зустрітися з католицькими і православними владиками, один день в Ужгороді, один у Львові, а один у Зарваниці. Усі приготування ідуть в цьому напрямі з Організаційним комітетом у Львові, якого головою є Владика Василь Медвідь, але запланований приїзд глави Католицької Церкви залежний від багато політичних чинників, та українські вірні мусять працювати над тим, щоб якнайскорше пішли до Риму відповідні запросини.

Учасники Синоду в Римі з Папою Іваном Павлом II і Кардиналом Мирославом Любачівським (посередині).

(Світлина з „Оссерваторе Романо").

Владика Михаїл під кінець своєї гостини у нас порушує ще йому дуже близьку проблему постуляції Митрополита Андрея Шептицького, спонзором якої він саме є, та збірника творів Митрополита п. з. „Церква і церковна єдність" (Документи і матеріяли 1899-1944 років, том І-ий). Один із перших примірників цієї книжки, яку ми маємо нагоду лише на хвилину взяти у руки, Владика Михаїл передав Папі Іванові Павлові II в часі Синоду у Римі. Тут Владика Михаїл розповідає із ентузіязмом про величезну бібліотеку-архів Митрополита у Львові, в якій він при кожній нагоді працює, а яка є відповідно упорядкована науковими силами Львова. І тут ми заторкуємо так важливу і болючу для нас українців-католиків справу беатифікаційного процесу щодо Митрополита Андрея, бо ж він тягнеться доволі довго. Владика Михаїл, якого Папа Іван Павло II покликав на голову Комітету мучеництва, виясняє нам, що треба нам усім вірним бути більше активними у подаванні фактів про можливих мучеників Української Греко-Католицької Церкви та її ісповідників. На все ці кандидатури треба точних доказів, щоб можна розписати процес мучеництва. Але Владика Михаїл подає як приклад поляків, що зуміли в цьому напрямі вже дуже активно працювати. Отож, як бачимо, перед нашим гостем широкі та важливі завдання, які він виконує поруч своєї пастирської праці у Франції. Особливо активний буде 1996 рік із усіми ювілейними святкуваннями, але Владика Гринчишин — людина повна енергії та запалу, то ж знаємо, що буде мотором усіх потрібних акцій, чого йому на прощання щиро бажаємо.

Подяка батьків

Дуже просимо вмістити на сторінках „Свободи" щиру подяку всім українцям Америки, а також лікарям Філядельфійського дитячого шпиталю за врятування життя нашого трирічного Богданчика.

Зі сльозами радости й безмежного щастя читали ми газету „Свободи" з 6-го грудня 1995 року. З неї дізналися скільки прекрасних, чуйних, добрих серцем людей відгукнулося на наш біль і поділило з нами наше горе. Успішне лікування і постійна турбота Мар'яна й Іванни Коць, Зені й Олександра Черників, Є. Бегей й О. Бегей, Є. Новосада, О. Дмитріва, Б. Турченюка, Л. Винара й А. Винар, Я. Пеленського й Х. Пеленської, лікарів Дакета й Еванса, погамували наш відчай і дали надію на одужання нашої єдиної дитини.

Велике всім Вам спасибі, Хай Бог дає вам і сім'ям вашим у ці світлі різдв'яні дні здоров'я, щастя й всіх своїх щедрот.

Адреса: Україна 252142, м. Київ пр. Вернадського, 87-а кв. 63, тел.: (044) 444-1986.

Родина Гиричів

БАРВИ...

(Закінчення зі стор. 2)

Тематично на виставці переважає Богородиця і Спаситель, та без огляду на таке стисле прив'язання то теми не відчуваємо повторів, то малярство не серійне. Кожна ікона є той єдиний вимір, в якому перебуває авторка в моменті заглиблення у працю над даним твором. Наступний момент духовної концентрації вже буде іншим і тому наступна ікона вже також буде не та сама, при всій спільності тематики. Дещо незвично, але не менш цікаво в інтерпретації малярки звучать „Святі Борис і Гліб" та „Христос учитель". Також дуже небуденно для нашої іконографії сприймається „Святий Франциск", де мисткиня спробувала пошукати своє бачення цього святого, переломлене через призму родинної традиції. Ще можна б багато говорити про твори, тематику і її інтерпретацію, але що можуть слова, коли своє духовне кредо малярка Галина Титла виповідає кольором і формою.

На закінчення, може, варто згадати, що все її іконописання почалося з образу великої жінки, київської княгині святої Ольги. То від неї почалося те диво, без якого неминулима ні наша віра, ні надія, ні наша любов. Тим дивом, яке вже пережило тисячоліття і тепер є надія, що житиме далі, — це наша незнищима хранительниця святости і свят — наша українська ікона.

З діяльности громади в Міннеаполісі

Дня 19-го листопада 1995 року українська православна церква св. Архистратига Михаїла святкувала храмовий день, а також 70-літній ювілей свого існування. В церкві була відслужена соборна Свята Літургія та Молебень, в якій взяли участь о. Євген Кумка — настоятель, та отці з сусідніх парафій — о. Михайло Кудинович та о. Стефан Женчук. Гарно співав церковний хор під диригентурою Галини Корсун. На закінчення відспівали „Многоліття" усім хто носить ім'я Михайла, а також молитву за Україну „Боже Великий". Під час Служби Божої шкільний хор під керівництвом Оксани Білої відспівав „Святий Боже" та Отче Наш".

По закінченні відправ усі перейшли до парафіяльної залі, де відбувся святочний обід. Свято відкрив голова парафії Юрій Пасічник, а о. Є. Кумка поблагословив страви. Культ-освітня референтка Марія Пасічник провела програму свята, в якій виступив танцювальний гурток „Черемош" з привітальним танком та закінчив жвавим „Гопаком". Молоденька скрипачка Мирослава Гаврилюк гарно виконала сольову точку. Головним промовцем був гість з Канади д-р Роман Єренюк, який прочитав цікаву доповідь про св. Арх. Михаїла та поінформував присутніх про діяльність семінарії св. Андрія у Вінніпеґу, в якій він є директором. Д-р Єренюк закликав батьків посилати своїх синів учитися на священиків, яких тепер так потрібно. Слушно тут зазначити, що цьогорічне храмове свято було зорганізовано та виконано виключно молодими членами парафії та Управи.

10-го грудня заходом громадського хору „Дніпро" було влаштовано різдвяний концерт, який відбувся в Українсько-Американському Центрі. Концерт розпочато церковним співом „З нами Бог" С. Людкевича. Диригувала Кіра Цареградська, а стихи читав Микола Денисенко. Далі під диригуванням М. Денисенка хор виконав 12 колядок-щедрівок, а також церковно-релігійні пісні „Величай душе моя" П. Турчанінова та „Канон Різдву" А. Веделя. У колядці „Днесь поюще" солістом був Славомир Луців, а в „Щедрику" заспівала К. Цареградська. Закінчили концерт піснею „Із святами вас вітаєм" — композиція Цареградської. Концерт пройшов на високому мистецькому рівні. На жаль, присутніх було не дуже багато, бо погода не сприяла. Але все ж таки любителі українського співу прибули на концерт і напевно не пожаліли, це видно з того що слухачі нагородили виконавців устаnванням з місць, гучними оплесками та оваціями, які довго лунали навіть і тоді, як усі хористи вже були за кулісами.

17-го грудня українська православна школа при церкві св. Михаїла влаштувала свято Миколая в парафіяльній залі. Вступне слово сказав Віктор Гуща, голова Батьківського комітету. Настоятель парафії о. Є. Кумка промовляв до батьків та діточок. Потім відбулася програма. Як і завжди діти говорили віршики, співали, танцювали „сніжинки" й тощо.

Була сценка „Листи до Св. Миколая" та „Зайчики в лісі". Потім завітав Св. Миколай та обдарував дітей подарунками. Виконання пісень було під керівництвом учительки співу Оксани Білой-Левицької. Акомпанемент на фортепіяні — Людмила Єримеєва та Христина Ткаченко. Перед програмою був полуденок, який приготували матері молодшої генерації. Приємно було бачити багато маленьких діточок. Дай Боже, щоб це молоде покоління не забувало свого українського роду та продовжувало наші гарні традиції.

Ольга Змага-Хоролець

Подяка

На доручення колективу санаторно-лісної школи-інтернату, яка знаходиться в с. Смодна Косівського району на Івано-Франківщині, території західної України, звертаються директор і старший лікар школи.

В нашій школі навчається і оздоровлюється понад 200 дітей віком від 7 до 14 років. Слово оздоровлюються ми вжили недаремно тому, що діти наші заражені паличкою туберкольози. Більшість наших вихованців — це діти з нещасливих сімей. Серед них сироти, напівсироти, діти одиноких матерів, діти з багатодітних, малозабезпечених сімей. Батьки цих дітей неспроможні належним чином матеріяльно забезпечити їх, бо молода незалежна суверенна Україна перебуває сьогодні в економічній скруті.

Ми хочемо через вашу газету передати найщиріші вітання і подяку добрим людям із ЗСА і Канади, які не пошкодували власного часу і власних коштів, прийшли на допомогу дітям. Вони вислали їм пакунки з одягом і взуттям, медикаменти, дитячі іграшки, книжки.

Ми щиро дякуємо за благодійність і милосердя шановним Р. Вжесневській, В. Юрків, Ю. Вертипорох, А. Бойчук, С. Цегельській, М. Кальбі, О. Шевчук, В. Ільницькому, М. Спольській, Р. Дигдало і всім іншим, хто брав участь у цій благодійній акції.

Прийміть наші найщиріші вітання, міцного здоров'я, щастя, довгих років життя, плідної праці для добра України. Всіх вас вітаємо з Різдвом Христовим. Хай Бог благословить вас. Веселих вам свят.

В. Гордієвич, директор школи
О. Глинський, старший лікар

ПІСЛЯ ПОСТІЙНИХ ЗВЕРНЕНЬ впродовж останніх 10 років до свого Патріярха Шенуди III в Єгипті, вкінці призначено для американських коптів їхнього єпископа. Ним став єпископ Серапійон, торжественна інтронізація якого відбулася у Лос Анджелесі 23-го грудня 1995 року. За підрахунками новоінтронізованого єпископа в ЗСА є між 150,000 а 200,000 коптів у приблизно 60 церковних громадах, з яких 14 знаходиться в Ню Йорку та Ню Джерзі.

НАУКОВЦІ ВІДКРИЛИ протеїну, яка реагує негайно та сиґналізує розумові, щоб тіло припинило жадобу потреби харчування. Відкриття того, яку ролю у припиненні заспокоєння апетиту відіграє ця протеїна може у майбутньому допомогти у створенні ліків, що успішно могтимуть лікувати огрядність у людей. Така можливість викликала велике зацікавлення серед науковців, бо людська огрядність і неспроможність покищо її успішного лікування турбує багатьох, бо досить часто є також причиною інших хвороб.

ФІЛІППІНСЬКА ВЛАДА занепокоєна можливістю масового самогубства 30 членів секти християн-п'ятдесятників в одному з селищ на північ країни. Перед приходом Нового року вони зібралися, очікуючи „кінця світу", який, згідно з їхніми сподіваннями, мав наступити в ніч на 1-ше січня. Тепер члени секти позачинялися у хатах і відмовилися від їжі, виришивши таки дочекатися „кінця світу". Розчарування з того приводу, що він не надходить, може привести людей до самогубства. Тим більше, що один з членів секти, лейтенант філіппінської армії, роздав своїм одновірцям зброю і вони готові вдатися до неї у будь-яку хвилину.

МІНІСТЕР ОБОРОНИ Франції Шарль Мійон повідомив, що програму французьких ядерних випробувань у південній частині Тихого океану не буде припинено передчасно. Він підкреслив, що наукові висліди, одержані під час теперішніх випробувань, є „дуже позитивні". Здійснений цими днями вибух на атолі Муруроа є вже п'ятим з черги у початій Парижем „останній низці" випробувань. Міністерство оборони запевнило, що цей вибух великою мірою сприятиме створенню системи ляборaторного моделювання ядерних випробувань.

НЕЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що американські компанії в 1995 році мали надзвичайні прибутки, то вони ними вирішили не ділитися зі своїми удільовцями ані працівниками. Натомість вклали їх у свої бизнеси, щоб в той спосіб забезпечити себе у майбутньому від можливих втрат. Згідно з урядовими підрахунками минулорічні винагороди включно зі заробітними заплатами виносили всього 2.7 відсотка, що у порівнянні зі заробітками є відносно дуже низькими.

ЗІ ЗВІТОМ ПРО СТАН СТЕЙТУ виступив у середу. 3-го січня, в Олбані губернатор ніюйоркського стейту Джордж Патакі. У своїй промові він закликав усіх зрозуміти його заходи у скороченні деяких програм і стейтової біюрократії та запевняв, що теперішні заходи у майбутньому будуть дуже корисними для економіки цілого стейту. Він також підкреслив і те, що за один короткий рік його урядування вже можна побачити деякі позитивні зміни — зменшення податків, злочинности та ряди тих, яким стейтовий уряд був змушений подавати допомогу. Критики-демократи не знайшовши конкретних закидів і назвали його промову „порожньою балаканиною".

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!